

Mojmír Mamojka ml.

Disponovanie s peňažnými prostriedkami obchodných spoločností v kontextoch aplikačného práva

Anotácia: Príspevok interpretuje obchodnoprávne predpoklady na disponovanie s peňažnými prostriedkami vlastnenými obchodnou spoločnosťou, čo je v podnikateľskej praxi obvykle spájané s kompetenciami štatutárneho orgánu. Autor v týchto súvislostiach špecifikuje dôvody, na základe ktorých môže byť distribuované peňažné plnenie zo strany obchodnej spoločnosti v prospech jej internej personálnej štruktúry alebo externých zmluvných partnerov tak, aby relevantné konanie neaktivizovalo sankčné mechanizmy súkromného, resp. verejného práva. Prezentované argumenty sú podložené konštantnými názormi uznávaných odborníkov, vybranou judikatúrou a empiriou autora v oblasti korporátneho práva. Predmetný príspevok zároveň zohľadňuje stúpajúci význam aplikačnej súvzťažnosti medzi uplatňovaním práv obchodných spoločností prostredníctvom súbežných podaní na všeobecnom súde (napr. v rámci nároku na náhradu škody), ako aj v komunikácii s orgánmi činnými v trestnom konaní.

Kľúčové slová: obchodná spoločnosť, štatutárny orgán, spoločník, právo podieľať sa na zisku, Obchodný zákonník, Trestný zákon.

Obchodná spoločnosť a ochrana vlastníckeho práva

Ekonomicko-právne aktivity prebiehajúce v obchodných korporáciách sú na jednej strane charakterizované súkromnoprávnou reglementáciou sústredenou prevažne v Obchodnom zákonníku (zák. č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „ObchZ“), na druhej strane sú (najmä) príslušné sankčné mechanizmy doménou verejného práva. Všeobecnému výkladu interdisciplinarity sankcií v segmente obchodných spoločností som sa venoval v jednom zo svojich predchádzajúcich publikačných počinov¹ – účelom tohto príspevku preto nie je interpretácia korelácie medzi ObchZ a Trestným zákonom (zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „TZ“), ale skúmanie konkrétnej parciálnej problematiky optikou aplikačného práva. Jednou z takýchto súvzťažností je otázka legality dispozície s peňažnými prostriedkami, ktoré sú generované obchodnými spoločnosťami na účely príslušných finančných operácií (platby externým zmluvným partnerom, mzdové záväzky a pod.). Východiskovou konštatáciou pre nasledujúci text je skutočnosť, že oprávnenie distribuovať peňažné plnenia patrí primárne štatutárnemu orgánu spoločnosti, prípadne vybraným osobám v rozsahu ich pracovnoprávneho alebo iného záväzkového vzťahu.

Ťažiskovou teorémou je, že obchodná spoločnosť je entitou s právnou subjektivitou, t. z. je plnohodnotným vlastníkom nielen napr. nehnuteľností, motorových vozidiel či priemyselných práv, ale aj všetkých peňažných prostriedkov, ktoré boli zo strany tretích osôb plnené v prospech obchodnej spoločnosti na základe poskytnutej služby, predaného tovaru, vystavenej faktúry, uzavretej zmluvy a pod. Takto prijaté plnenia sa dostávajú do vlastníckej sféry obchodnej spoločnosti, t. z. patria právnickej osobe s právnou ochranou pôsobiaceou proti všetkým – *erga omnes*. Následná dispozícia s peňažnými prostriedkami je výsadou uvedených osôb (primárne štatutári, ďalej zamestnanci v rozsahu pracovnej zmluvy a pod.), pričom oprávnenie takejto dispozície je (okrem iného) dané príslušnými ustanoveniami ObchZ a Zákonníkom práce (zák. č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „ZP“). Napriek tomuto právnemu stavu najmä členovia štatutárneho orgánu poukazujú bez právneho dôvodu peňažné plnenia patriace spoločnosti sebe alebo iným osobám, resp.

¹ MAMOJKA, M. Sankcie v obchodnoprávných vzťahoch – interdisciplinárna interpretácia. In *Štát a právo*. Odborno-teoretický časopis pre otázky vedy o štáte a práve v Slovenskej republike. Občianske združenie Štát a právo. Bratislava. č. 2/2014, str. 239-248.

frekventovane dochádza k neoprávnenému priamemu výberu financií z pokladne spoločnosti. Tento mechanizmus je ešte markantnejší v subjektoch, kde je štatutárny orgán a spoločník tou istou osobou a psychologicky vníma majetok spoločnosti ako svoj „vlastný“ – následkom je protiprávny charakter každého konania, ktorého výsledkom je manipulácia s majetkom spoločnosti na iný účel, než na jej bežný chod, plnenie záväzkov voči zmluvným partnerom a pod. V nadväznosti na to je pre personálny substrát spoločnosti nevyhnutné prijať fakt, že právo na osobný peňažný benefit z majetku spoločnosti musí byť v korporátnom práve podložené reálnym právnym titulom, z ktorých najbežnejším sú právo spoločníka podieľať sa na zisku spoločnosti, právo člena štatutárneho orgánu spoločnosti na odmenu za výkon funkcie, splnenie peňažného záväzku voči spoločníkovi ako potenciálnemu zmluvnému partnerovi spoločnosti a pod.

Právo podieľať sa na zisku spoločnosti ako jedna z legálnych možností distribúcie peňažných prostriedkov tretím osobám

Prvou ekonomicko-právnou kategóriou pertraktovanou v tomto príspevku je z vyššie uvedených dôvodov právo podieľať sa na zisku spoločnosti s dôrazom na výklad mechanizmu, ktorý možnosť disponovať s peňažnými prostriedkami spoločnosti vo vlastný prospech transformuje na plnohodnotný právny nárok. Zatiaľ čo rozsah uplatňovania štandardných práv spoločníkov/akcionárov v obchodných korporáciách je v zákone určenej minimálnej miere zachované aj pri reštriktívnom poňatí dispozitívnych ustanovení, tak právo na podiel na zisku môže byť zbavené svojej pragmatickej podstaty rozhodnutím valného zhromaždenia o tom, že čistý zisk sa využije na iné účely ako na rozdelenie medzi spoločníkov/akcionárov. Toto rozhodnutie predpokladá vôľu takého počtu spoločníkov/akcionárov, aby v rámci „hlasovacej matematiky“ presadili rozhodnutie nerozdeľovať dosiahnutý zisk medzi spoločníkov/akcionárov vôbec, alebo rozdeliť iba jeho časť. Táto konštrukcia je predmetom mnohých polemík najmä v prípade, ak obchodná spoločnosť konštantne (t. z. počas viacerých po sebe nasledujúcich účtovných období) hlasuje o využití zisku na iné účely než na rozdelenie medzi spoločníkov/akcionárov. Personálna štruktúra spoločnosti si následne často uplatňuje svoje práva súdnou cestou, v tejto súvislosti však možno prejedukovať neúspech (okrem iného) z dôvodov, na ktoré upozorňuje napr. Irena Pelikánová – podľa jej konštantného názoru „by bolo možné namietat, že právo na podiel na zisku je základným právom spoločníka, t. z. že nie je možné zisk nerozdeľovať. Tejto námietke čelí judikatúra v zahraničí spravidla tým, že spoločník nie je svojho práva na podiel na zisku zbavovaný, ak zisk bude investovaný, pretože má stále právo na vyrovnací podiel, prípadne podiel na likvidačnom zostatku“². V nadväznosti na názor prof. Pelikánovej zdôrazňujem, že ani opakované rozhodnutie o nerozdelení zisku nezakladá spoločníkom ani členom štatutárneho orgánu spoločnosti právo na distribúciu akumulovaných peňažných prostriedkov ako domnelého zisku v prospech zainteresovaných osôb, pretože uznesenie valného zhromaždenia o inom použití zisku je aplikačne silnejším prvkom než kompetencia štatutárneho orgánu nakladať s prostriedkami spoločnosti.

Súvisiacim kritériom, na základe ktorého dochádza ku kvantitatívnej špecifikácii práva podieľať sa na zisku spoločnosti, je výška vkladovej povinnosti spoločníkov/akcionárov. Napr. v spoločnosti s ručením obmedzeným ako percentuálne jednoznačne dominantne využívanej podnikateľskej platformy v rovine korporátneho práva v Slovenskej republike sa spoločník prioritne podieľa na zisku len do výšky pomeru svojho splateného vkladu k splateným vkladom ostatných spoločníkov³. Iné kritériá môžu vyplývať z väčšej či menšej

² PELIKÁNOVÁ, I. *Komentár k obchodnému zákoníku*. 2. díl. Praha: LINDE. 1995. str. 293.

³ Ustanovenie § 123 ods. 1 ObchZ:

Spoločníci majú nárok na podiel zo zisku v pomere zodpovedajúcom ich splateným vkladom, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

osobnej zaangažovanosti na činnosti spoločnosti, resp. odborných kvalít spoločníka, prípadne momentálnej inej než finančnej dôležitosti jeho vkladu. V určení podmienok na vyplácanie podielov na zisku spoločníkom sa v záujme ochrany tretích osôb pozitívne javí úprava akciovej spoločnosti, ktorá správne pred prospechom akcionárov prioritizuje prídely do rezervného fondu, prípadne uhradenie straty z minulých období – to všetko súbežne s logickou snahou o zachovanie vlastného imania aspoň v hodnote základného imania spoločnosti spolu s rezervnými fondmi⁴. Treba však podotknúť, že „*podmienkou rozhodnutia o rozdelení zisku nie je fakt, že spoločnosť dosiahla v predchádzajúcom účtovnom období zisk, ak má iné zdroje, ktoré možno použiť na rozdelenie*“, České autorky Bartošiková a Štenglová poukazujú na to, že „*obchodný zákonník výslovne určuje, že na výplatu podielu na zisku nemožno použiť základný kapitál, rezervný fond ani ostatné kapitálové fondy, ani prostriedky určené podľa zákona, spoločenskej zmluvy či zakladateľskej listiny alebo stanov. Z uvedeného negatívneho vymedzenia možno odvodiť, že všetky ďalšie vlastné zdroje spoločnosti môžu byť na výplatu na podiele na zisku použité. Pôjde najmä o zisk, t. z. hospodársky výsledok za predchádzajúce účtovné obdobia, poprípade o nerozdelený zisk z minulých rokov. Do úvahy pripadá aj rozdelenie prostriedkov fondov vytvorených zo zisku, avšak iba takých, ktorých rozdelenie zákon nezakazuje*“⁵. Účelom citácie autoriek, ktorých postoje boli podmienené predchádzajúcou existenciou ObchZ v Českej republike do 31. 12. 2013 po jeho nahradení novým Občianskym zákonníkom (zák. č. 89/2012 Sb. v znení neskorších predpisov) a Zákonom o obchodných korporáciách (zák. č. 90/2012 Sb. v znení neskorších predpisov), je poukázanie na široký diapazón možností, ako konštituovať z práva podieľať sa na zisku vymáhateľný právny nárok a tým právny titul na poukázanie peňažných prostriedkov spoločnosti v prospech tretích osôb. V tejto súvislosti opätovne zdôrazňujem, že akékoľvek iné než doteraz zmienené dôvody na manipuláciu s peňažnými prostriedkami spoločnosti potenciálne vytvárajú protizákonný stav, ktorého sankčným konzekvenciám sa budem stručne venovať ďalej.

Vyplácanie preddavkov v teoreticko-aplikačnej polemike slovenskej a českej odbornej spisby

Rovnako frekventovaným spôsobom, ktorým v korporátnej praxi dochádza k nelegálnemu nakladaniu s financiami nachádzajúcimi na bankových účtoch spoločnosti, je tzv. vyplácanie preddavkov na podiely na zisku počas prebiehajúceho účtovného obdobia. Zákaz vyplácania preddavkov na podiely na zisku upravený (pokiaľ ide o spoločnosť

⁴ Ustanovenie § 179 ods. 3 a 4 ObchZ:

(3) *Do zrušenia spoločnosti môže byť medzi akcionárov rozdelený vždy len čistý zisk*

a) *znižený o prídely do rezervného fondu, prípadne ďalších fondov, ktoré spoločnosť vytvára podľa zákona, a o neuhradenú stratu z minulých období,*

b) *zvýšený o nerozdelený zisk z minulých období a fondy vytvorené zo zisku, ktorých použitie nie je v zákone ustanovené.*

(4) *Spoločnosť nemôže rozdeliť medzi akcionárov čistý zisk alebo iné vlastné zdroje spoločnosti, ak vlastné imanie zistené podľa schválenej riadnej účtovnej závierky je alebo by bolo v dôsledku rozdelenia zisku nižšie ako hodnota základného imania spolu s rezervnými fondmi, ktoré podľa zákona alebo stanov nesmie spoločnosť použiť na plnenie akcionárom.*

Pozri aj: OVEČKOVÁ, O. a kolektív: *Obchodný zákonník. Komentár*. IURA EDITION. Bratislava. 2005. str. 409. „*S účinnosťou od 1. januára 2002 zákon sprísnil podmienky, za ktorých možno pristúpiť k vyplácaniu podielov na zisku*“. V tejto súvislosti porovnaj znenie § 123 ods. 2 ObchZ platné do 31. 12. 2001: *Na výplatu zisku nemožno použiť základné imanie a rezervný fond, ani prostriedky, ktoré podľa tohto zákona, spoločenskej zmluvy alebo stanov sa majú použiť na doplnenie rezervného fondu.*

Z judikatúry:

Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk NS ČSFR a NS SR, 10/2002:

Z účasti v spoločnosti s ručením obmedzeným nevzniká spoločníkovi právo na vyplácanie odmeny (podnikateľskej).

⁵ BARTOŠIKOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Společnost s ručením omezeným*. Praha. C. H. BECK. Praha. 2003. str. 146.

s ručením obmedzeným) v § 123 ods. 2 ObchZ, je vyjadrením objektívnej existencie podnikateľského rizika⁶, aj keď odhad hospodárskeho výsledku spoločnosti môže byť najmä v subjektoch s primeranou podnikateľskou tradíciou vcelku spoľahlivý i pred vypracovaním riadnej účtovnej závierky⁷. Status obchodnej spoločnosti ako vlastníka vkladov tvoriacich základné imanie sa prejavuje i v znení § 123 ods. 3 ObchZ, ktorý okrem prípadu zníženia základného imania vylučuje možnosť vrátenia vkladu spoločníkovi, čo je však skôr problematika súvisiaca s ods. 2 predmetného ustanovenia ako špecifikácia del'by zisku medzi spoločníkmi. Navyše vrátenie vkladu spoločníkovi by bolo taktiež znížením základného imania, avšak nie spôsobom, akým zákon takýto krok umožňuje. Na rozdiel od úpravy akciovej spoločnosti sú napr. spoločníci s.r.o. povinní vrátiť podiel na zisku, ktorý bol vyplatený v rozpore s § 123 ObchZ bez ohľadu na to, či ho nadobudli v dobrej viere alebo nie⁸ – „zákonodarcia berie do úvahy, že v spoločnosti s ručením obmedzeným majú spoločníci značne širšie právo na informácie a ich podiel na riadení spoločnosti je bezprostrednejší. Ochrana spoločníkov preto nie je taká intenzívna a ustupuje v prospech ochrany tretích osôb“⁹. Zákom vyžadovaný výkon funkcie štatutárneho orgánu s odbornou starostlivosťou zakladá spoločné a nerozdielne ručenie členov štatutárneho orgánu za vrátenie takto vyplatených podielov na zisku, ale len vtedy, ak s vyplatením vyslovili súhlas. Forma súhlasu je v odbornej literatúre vzhľadom na strohosť zákona oprávnene polemizovaná (na účely zákona zrejme pôjde o výslovný súhlas konateľa a nielen o jeho faktické správanie¹⁰) a negovať vznik ručenia za vrátenie podielu na zisku vyplateného v rozpore so zákonom tak

⁶ Pozri aj: OVEČKOVÁ, O. a kolektív: *Obchodný zákonník. Komentár*. IURA EDITION. Bratislava. 2005. str. 410. „Účel sledovaný vyplácaním týchto preddavkov sa však dá dosiahnuť lege artis aj inak, napríklad poskytnutím pôžičiek spoločníkom s tým, že tieto pôžičky budú splatné v deň výplaty podielov na zisku, kedy sa nároky spoločnosti vyplývajúce z poskytnutých pôžičiek a nároky spoločníkov na vyplatenie podielov na zisku vyrovnajú vzájomným započítaním“ – rovnako napr. ELIÁŠ, K. *Spoločnosť s ručením omezeným*. PROSPEKTRUM, spol. s r.o. Praha. 1997. str. 119. Ani pred týmto doplnením ustanovenia § 123 ods. 2 ObchZ však podľa môjho názoru zákon neumožňoval vyplácanie preddavkov či záloh na podiel na zisku, a to vzhľadom na § 67 ods. 3 ObchZ, podľa ktorého „podiel na zisku spoločnosti možno určiť až po doplnení rezervného fondu v súlade s týmto zákonom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami“ (pozri aj Pelikánová, I.: *Komentár k obchodnímu zákoníku*. 2. díl. Praha: LINDE. 1995. str. 294). Pozn. autora: takéto konanie bolo protiprávne aj pred novelizáciou ObchZ zákonom č. 500/2001 Z. z.

⁷ Pozri aj PELIKÁNOVÁ, I. *Komentár k obchodnímu zákoníku*. 2. díl. Praha: LINDE. 1995. str. 294. „V zahraničí takúto úpravu možno nájsť – francúzski autori konštatujú, že po schválení ročnej účtovnej závierky a konštatovaní existencie rozdeliteľného zisku valné zhromaždenie určí časť zisku pripadajúcu na spoločníkov vo forme dividend. Napriek tomu v prípade, že bilancia spracovaná v priebehu účtovného obdobia a potvrdená komisárom účtov ukáže, že spoločnosť od skončenia predchádzajúceho účtovného obdobia a po odpisoch a nutných províziách, odčítanej minulej straty a prídelov do rezerv povinných podľa zákona alebo podľa stanov vrátane odloženého zisku vykazuje zisk, môžu byť rozdelené zálohy na dividendy pred schválením účtovnej závierky. ... Pre porozumenie je nevyhnutné vedieť, že termín „dividendy“ používa francúzsky zákon ako všeobecný názov pre podiel na zisku, nie je teda vyhradený iba pre spoločnosti akciové. O rozdelení a výplate zálohov môžu rozhodovať konatelia spoločnosti“.

⁸ Porovnaj aj ustanovenie § 179 ods. 1 ObchZ:

Akcionár nie je povinný vrátiť spoločnosti dividendu prijatú dobromyseľne.

⁹ PELIKÁNOVÁ, I. *Komentár k obchodnímu zákoníku*. 2. díl. Praha: LINDE. 1995. str. 297.

¹⁰ PELIKÁNOVÁ, I. *Komentár k obchodnímu zákoníku*. 2. díl. Praha: LINDE. 1995. str. 298. Podľa autorky „za vyslovenie súhlasu je možné považovať hlasovanie na valnom zhromaždení. Možno všeobecne predpokladať, že preukázanie súhlasu bude v praxi ťažké. Podmienenosť ručenia dosah tejto sankcie výrazne oslabuje. Ak je viac konateľov, ktorí dali súhlas s nesprávnou výplatou, ručia spoločne a nerozdielne za jej vrátenie“. Pelikánová správne poukazuje aj na situáciu, keď je konateľ a spoločník tá istá osoba – v takomto prípade však ručiteľský mechanizmus nebude aplikovateľný, keďže pojmovým znakom ručenia je „odlišnosť v osobe hlavného dlžníka a ručiteľa. Zmiená konštrukcia spájajúca hlavného dlžníka a ručiteľa preto odporuje podstate pojmu ručenie“. Historicko-legislatívnym súvislostiam ručenia v kontexte tradičných záväzkových vzťahov sa venuje aj napr. JUDr. Michal Turošík, PhD., vo svojej publikácii zameranej na interpretáciu vybraných inštitútov rímskeho práva (TUROŠÍK, M. *Roman law*. Univerzita Mateja Bela. Banská Bystrica. 2013).

bude v praxi možné najmä včasnou reakciou zo strany konateľa napr. písomne zachyteným nesúhlasom.

Záver

V prípade nerešpektovania pertraktovaných skutočností, ktoré oprávňujú členov štatutárneho orgánu alebo príslušných zamestnancov na disponovanie s peňažnými prostriedkami spoločnosti, sa aktivizujú sankčné mechanizmy zasahujúce do reglementácie obchodného aj trestného práva. Vnútorne zodpovednostné inštrumentárium je založené na existencii zmluvy o výkone funkcie ako bazálneho záväzkového vzťahu medzi spoločnosťou a jej štatutárnym orgánom. V tejto súvislosti je určujúcim faktorom znenie § 66 ods. 3 ObchZ a § 261 ods. 6 písm. a) ObchZ, v zmysle ktorých sa pre tento záväzkový vzťah subsidiárne využíva úprava mandátnej zmluvy (§ 566 a nasl. ObchZ) a zároveň ide o záväzok, ktorý ako tzv. absolútny obchod bez výnimky podlieha právnemu režimu ObchZ. Z týchto dôvodov je štatutárny orgán spoločnosti bez akéhokoľvek obmedzenia zodpovedný za takú distribúciu peňažných prostriedkov, ktorá bola vykonaná v rozpore so zákonom, t. z. spoločnosť je oprávnená žalovať štatutárny orgán spoločnosti do výšky nelegálne poukázaného peňažného plnenia, pričom nárok na náhradu škody zostáva nedotknutý. Súčasne sa potenciálne naplňajú aj príslušné skutkové podstaty obsiahnuté v TZ – sprenevera v zmysle § 213 TZ, prípadne porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 TZ. V praxi sa obvykle kumulujú jednotlivé podania na účely ochrany spoločnosti tak, aby sa napr. príslušným trestným oznámením nielen aktivizovali procesné prvky trestného konania, ale aby súbežne došlo aj k posilneniu psychologického efektu reakcie spoločnosti voči nelegálne konajúcej osobe. Zmienené nároky na náhradu škody sú štandardne simultánne uplatňované pred príslušným všeobecným súdom.

Literatúra

- BARTOŠÍKOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Společnost s ručením omezeným*. Praha. Vydavatelství C. H. BECK. Praha. 2003.
- BURDA, E. a kolektiv *Trestný zákon – II. díl. Osobitná část – komentár*. Vydavatelství C. H. BECK. Praha. 2011.
- ČENTĚŠ, J. a kolektiv *Trestný zákon. Velký komentár*. Vydavatelství Eurokódex. 2013.
- DĚDIČ, J., KUNEŠOVÁ, SKÁLOVÁ, J. *Společnost s ručením omezeným z právního a účetního pohledu*. Praha. Polygon. 1999.
- ELIÁŠ, K. a kolektiv *Obchodní zákoník*. Praktické poznámkové vydání s výběrem judikatury od roku 1900. LINDE PRAHA, a.s. Praha. 2004.
- ELIÁŠ, K. *Společnost s ručením omezeným*. PROSPEKTRUM, spol. s r.o. Praha. 1997.
- OVEČKOVÁ, O. a kolektiv *Obchodný zákonník. Komentár*. IURA EDITION. Bratislava. 2005.
- PELIKÁNOVÁ, I. *Komentár k obchodnímu zákoníku. 2. díl*. Praha: LINDE. 1995.
- SAMAŠ, O., STIFFEL H., TOMAN, P. *Trestný zákon. Stručný komentár*. Vydavatelství Wolters Kluwer (Iura Edition). 2006.
- SUCHOŽA, J. a kolektiv *Obchodný zákonník a súvisiace predpisy. Komentár*. EUROUNION, spol. s r.o. Bratislava. 2003.
- ŠTENGLOVÁ, I. *Obchodní zákoník. Komentár*. 5. vydání. Praha. C. H. BECK. 1998.
- TUROŠÍK, M. *Roman law*. Univerzita Mateja Bela. Banská Bystrica. 2013.
- Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk NS ČSFR a NS SR.

Key words: company, authorised body, member, right to a share in profits, Commercial Code, Criminal Code.

Summary

The article provides an interpretation of pre-requisites under commercial law vis-à-vis the disposal of funds owned by a company, which in business practice is usually related to the powers of any such company's authorised body. The author lays out reasons based on which payments from a company may be disbursed to members of its internal organisational structure and contractual partners outside the company in a manner whereby such actions do not trigger penalties under private or public law. The lines of argument presented in the article are supported by unchanged views of recognised authors, selected case law and the author's own experience in corporate law. The article also takes account of the increasing significance of the correlation in legal application between the application of the rights of companies via parallel submissions to a general court (e.g. as part of a compensation claim) and in communications with law-enforcement authorities.

*doc. JUDr. Mojmir Mamojka, PhD.
prorektor pre vedu a zahraničné vzťahy
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: mojmir.mamojka@minv.sk*

Recenzent: JUDr. Ondrej Prikryl, PhD.